

Motion till riksdagen 2009/10:Fi220

av **Jan-Olof Larsson (s)**

Bonussystemen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en begränsning av incitamentsprogram och stopp för bonusar under jobbkrisen.

Motivering

Under senare år har det ofta diskuterats de ibland orimligt höga löner som betalas ut ofta kombinerat med stora gratifikationerna i form av bonusar eller liknande.

År 2003 införde s-regeringen riktlinjer för att få stopp på bonus och få ordning och reda i ersättningarna inom staten. Dessa riktlinjer torde kunna gälla även inom privat verksamhet.

Ett incitamentsprogram bör omfatta all anställd personal i företaget utom koncernchefen eller verkställande direktören. Särskilda incitamentsprogram som enbart riktas till personer i företagsledande ställning skall inte införas. Belöning skall ej utgå för det år företaget redovisar förlust. Incitamentsprogram ska tidsbegränsas.

I direkt anslutning till finanskrisen ersatte den nuvarande borgerliga regeringen dessa riktlinjer för ersättning till chefer, direktörer och andra ledande befattningshavare i de statliga företagen. De nya riktlinjerna, som beslutades den 3 juli 2008, innebar i korthet:

- ? Regeringen tog bort sitt generella motstånd mot bonus i statlig verksamhet.
- ? Regeringen fördubblade utrymmet för bonusersättningar för direktörer från två till fyra månadslöner.
- ? Regeringen avskaffade förbudet mot bonus vid förluster.
- ? Regeringen tog bort kravet på att bonus skall tidsbegränsas.

Fel! Okänt namn på

- ? Regeringens nya riktlinjer infördes trots att regeringen utåt framställde sig som kritiker av bonussystemen. Sedan dess har bonusdebatten gått vidare och även väckts internationellt. Även de borgerliga regeringscheferna har vid G20-mötena velat begränsa bonusarna men då främst inom finansvärlden.

Jag menar att olika så kallade incitamentsprogram bör utformas med stor försiktighet, om de ens ska förekomma. I princip borde bonussystemen avskaffas helt för chefsnivån. Bonussystemen har genom kollapsen inom finansvärlden och jobbkrisen blivit djupt nedsolkade. Bonusar måste ses som moraliskt tvivelaktiga och har varit en del av en girighetskultur som bär ansvar för företagskollaps och arbetslöshet. Konkursade banker och bolåneföretag i USA, Islands "finansvikingar", bankerna i Baltikum, Carnegieskandalen hos oss själva. I Sverige behöver vi ett moratorium, ett uppehåll, för alla bonussystem så länge som jobbkrisen varar. Detta bör genomföras helst genom frivilliga överenskommelser men om nödvändigt så genom lag.

Stockholm den 1 oktober 2009

Jan-Olof Larsson (s)